

[Thestrup.]

har forbindelse med denne — til at krænke danske myndigheders bestemmelsesfrihed eller på utilbørlig måde at udnytte sådan forbindelse til at skaffe sig eller andre særlige fordele.

Endelig straffer de naturligvis spionage af enhver art, ligesom de indeholder regler, der forbyder at lade forskellige oplysninger om statens og navnlig militærets hemmelige forhold komme frem.

Kapitel 13 indeholder bestemmelser om forbrydelse mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Grundlaget for disse bestemmelser er den betragtning, at kun den vej, forfatningen anviser, er en lovlig vej til at bevirke politiske forandringer. Det vil sige, at der her i landet ingen anden lovlig vej er til at ændre vort nuværende politiske system, det vi betegner som demokrati, end at overbevise flertallet af befolkningen om andre opfattelser og få den til at stemme for disse.

Loven skærper på mange punkter straffene, og ved det ene af de her behandlede forslag indføres der dødsstraf for en del af de groveste forbrydelser, når de begås under krig eller besættelse til fremme af fjendtlige interesser og under iøvrigt skærpene omstændigheder.

Et af lovens formål er at give befolkningen en vis vejledning med hensyn til dens optræden under en besættelse. Og det er da ikke så underligt, at man har spurgt, om ikke en skærpelse af straffeloven på disse punkter under en besættelse vil give en regering stærke midler i hænde til at bekæmpe en modstandsbevægelse, hvadenten det nu drejer sig om en regering, der før besættelsen var en fuldt lovlig regering, og som blev siddende, da besættelsen indtrådte — altså det forhold, vi havde her i landet i tiden fra 9. april 1940 til 29. august 1943 —, eller det drejer sig om en regering, der måske nok består af danske statsborgere, men som er indsat og opretholdt af besættelsesmagten — en Quislingregering —, eller landet styres af besættelsesmagtens egne militære eller civile myndigheder. Lovens synspunkt er det, at i alle tre tilfælde er besættelsen fjendtlig, og at den enkelte statsborger i alle tre tilfælde må holde sig borte fra de handlinger, loven forbyder, ganske uanset om den pågældende regering opfordrer dertil eller ej. Opfordringen kan højst blive et moment, der skal tages i betragtning ved afgørelsen af, om økonomisk samarbejde med fjenden er utilbørligt. Alle tre arter af regeringer kan naturligvis anvende straffeloven mod dens hensigt og formål, erklære,

at de magter, der var landets allierede, medens landet var frit, nu er dets fjender, og bruge straffeloven til at straffe de danske, der vedbliver at virke for vort lands rigtige allierede. Disse regeringer begår derved en grov forbrydelse, men forhindre den, der har magten i hænde, i at misbruge den kan loven jo ikke.

Det er rigtigt, at lovens bestemmelser i almindelighed giver en regering mere magt, end den nu har, mod angreb, og at dette naturligvis gør, at denne lov kan anvendes til grovere misbrug af en besættelsesregering, end den gældende straffelov kan. Her kommer det navnlig i betragtning, at disse love indfører dødsstraf, men såvidt jeg kan se, er det her nødvendigt at foretage et valg. Tror vi på muligheden af, at vi kan afværge en besættelse, og vil vi sætte alt ind på at afværge en besættelse, må vi udvide adgangen til at straffe dem, der søger at fremkalde en sådan eller virker i retning af at fremkalde en sådan, selvom dette har til følge, at vore egne folk, hvis besættelsen alligevel kommer, bliver stillet færligere, end de ellers ville være. Tror vi derimod på, at en besættelse ikke kan undgås, og ønsker vi først og fremmest at skabe så tålelige forhold for befolkningen under denne som muligt, må vi sørge for at have en straffelov, der giver en regering en så ringe magt som muligt og er så begrænset og så mild, som det kan lade sig gøre, i det håb, at dette vil kunne have en vis afdæmpende virkning på en besættelsesmagts aggressivitet overfor befolkningen.

Vi har under behandlingen af lovforslaget været inde på den betydning, Genèvekonventionen af 12. august 1949 om beskyttelse af civile personer i fredstid kan have for det her omhandlede spørgsmål. Det drejer sig navnlig om dens artikel 68, der siger:

„De af besættelsesmagten i overensstemmelse med artiklerne 64 og 65 bekendtgjorte straffebestemmelser kan kun foreskrive dødsstraf for en beskyttet person i tilfælde, hvor vedkommende findes skyldig i spionage, alvorlige sabotagehandlinger mod besættelsesmagtens militære anliggender eller forsætlige strafbare handlinger, der har forårsaget en eller flere personers død, og kun under forudsætning af, at sådanne handlinger kunne medføre dødsstraf i henhold til den lovgivning, der før besættelsens indtræden var gældende i det besatte område.“

Det vil altså sige, at hvis vi overhovedet ikke har dødsstraf i vor straffelov, vil en besættelsesmagt ikke med rette kunne anvende dødsstraf overfor vort lands stats-